

TEDNIK ZA VSE

Izhaja vsak četrtek.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1934.

Leto I. Štev. 1.

Mesečna naročnina Din 4.—. Za inozemstvo Din 8.—. Uredništvo in uprava se nahajata Moste, Tovarniška ul. 11.

Dovolite

da se Vam predstavimo. Naše ime je natisnjeno zgoraj. Prišli smo ne-napovedani in brez reklame. Te tudi ne rabimo, ker najboljša reklama za nas je vsebina našega lista. Prosim Vas le nekaj: **Prečitajte to številko našega lista in presodite! Prepričani smo, da boste našli kaj, kar Vas bo zanimalo.** Ko boste list prečitali nam pošljite svoj naslov, da Vam lahko pošljemo drugo številko. Opozorite na „Raketo“ svoje znance in pošljite nam njih naslove.

Naročnina je smešno nizka: 4.— dinarje mesečno. To premore vsaki!

Prepričani smo, da postanete naš naročnik, mi pa Vas bomo vedno zadovoljili z vsebino lista. Z „Raketo“ si pridobite list, ki Vas bo vedno zanimal in ki ga boste z veseljem vsak teden pričakovali. „**Za vsakega nekaj**“ je geslo, ki bo vodilo našega urednika.

„Raketo“ bodo prodajale vse boljše trafike.

Izdajateljstvo.

Mož, ki varuje mir v Evropi.

Predsednik Knox je vedno v nevarnosti za svoje življenje.

Predsednik plebiscitne komisije v Posaarju je Mr. Knox. Ta mož, za čigar delo se zanima cela Evropa, je v večini v nevarnosti za svoje življenje. Ena sama kroglja iz samokresa kakega zaslepljenega fanatika, ki bi zadela Mr. Knoxa, bi bila zmožna zanetiti nov požar v Evropi. Da pa se temu možu nič ne zgodi, skrbi Mr. Reginald Geoffrey, šefinspektor Scotland Yarda. Mr. Geoffrey je bil nalašč zato poslan v Saarbrücken, kjer je sedež plebiscitne komisije, da pazi na Knoxovo življenje.

Prvo kar je Geoffrey ukrenil, ko je nastopil svojo novo službo, da je nabavil za svojega varovanca drug avto. Mr. Knox se je namreč doslej vozil v kabrioletu. Geoffrey pa je

preskrbel za hermetično zaprto limuzino, ki ima stekla tako zaščitena, da jih ne more prodreti kroglja. Te vrste avtomobilov uporabljajo v Ameriki še raznih tolovajskih tolpe, da so na ta način vsaj nekoliko bolj varni pred krogljami svojih konkurentov.

Mr. Geoffrey je tudi v ostalem jako skrben za predsednika Knoxa. Niti za trenutek ne izpusti svojega varovanca izpred oči. In Mr. Geoffrey često vzdihne: — Da bi bilo že glasovanje končano! Ko se to zgodi se bo Mr. Geoffrey gotovo oddahnil in z njim cela Evropa. Dotlej pa bo moral Mr. Geoffrey budno čuvati življenje predsednika Knoxa in s tem mir v Evropi.

Miklavž prihaja . . .

Tudi ta, včasih tako pričakovani svetnik, občuti vse težave zemljanov.

Miklavž pride! Kako lep klic, tako razveseljiv za mlado in tudi staro, kakor če bi nekdo prišel in dejal: Krize je konec! Danes pa ta klic ni več razveseljiv — namreč za starše, celo otroci se ne vesele več tako

iskreno prihoda tega svetnika, ker tudi on občuti vse težave zemljanov. Otroci dobro vedo, da bodo darila, ako jih sploh kaj bo, praktična. To jim ne diši, ker bolj veseli bi bili igrači, onih lepih stvari, ki so jih

vse te dneve gledali v izložbah trgovin. Res zapeljiva je bila ta razstava, a starši so brez zanimanja poslušali zvečer pripovedovanja otrok

o teh krasotah. Vedno isti odgovor so slišali na svoja navdušena slikanja izloženih stvari: Miklavž bo prinesel le kako malenkost, ampak božiček ta bo pa že pogledal v trgovino, ako boš prav priden seveda! In

otroci vedo prav dobro, kaj bodo slišali o božiču: Nisi bil dovolj priden, drugo leto se pa le poboljšaj! In tako gre leto za letom, dokier otrok ne izve one resnice, ki pomeni zanj prvo razočaranje v življenju, da Miklavža ni in božička tudi ne.

Vse te dneve so očetje silno nervozni in matere nič manj. Zvečer, ko otroci spijo in sanjajo morda o Miklavžu in lepih igračah, se med očetom in materjo razvije debata, ki je mestoma zelo burna. Oče je trd. Kje naj vzame? Obroki, davki, izposojeno — to je treba vrniti. Brez hrane tudi ne moremo živeti. Mati želi napraviti otrokom veseleje. Toliko rabijo otroci: nogavice, čevlje, tople majce itd. Vse je nalašč odlasala do Miklavža. Oče konstatira, da je vse skupaj neumna navada, ki bi se morala z ozirom na težke čase prepovedati, a mati protestira proti moževim brezverskim nazorom...

Šele pozno v noč ugasne luč v spalnici. Drugi dan lahko vidite gospo, ženo moža z brezverskimi nazori, kako hodi od izložbe do izložbe, si skrivaj zapisuje cene razstavljenih stvari, kajti zvečer bo zopet burna seja... Končno se bosta z možem le zedinila in do božiča bo šlo zopet vse po starem.

Škandal v plesni dvorani.

Napisal: D. Doromat.

Priska je bila mlada in lepa kot Nimfa. Njeno lepoto je odkril Ivan Fajon, a tretji v tej zgodbi se je pisal Franc Jegulja. Cela stvar pa se je sukala okoli para čevljev.

Celih osem let je služboval Ivan Fajon v Afriki, pod žgočim tropskim soncem. Zato si je zaželel svoj dopust prebiti v Evropi. Njegovo življenje je obstojalo iz stoterih avantur, ki so ga utrudile. Sedaj je imel šest mesecev časa, dovolj denarja in počutil se je kot mladi bog. Potoval je v Evropo brez določenega cilja. Nikjer ni ostal dolgo... Šele, ko je došel v neko mesto in tam odkril Priskino lepoto, je ostal. Priski je bilo tedaj osemnajst let, a njemu trideset. Ona, koketna mestna ribica, on, kavalir svetskega šarma, kaj čuda, da sta se zaljubila drug v drugega. Priski je bil on prva ljubezen, ona njemu poslednja. Hitro je mineval

čas zaljublencema... Fajon se je odpravljal nazaj pod tropsko sonce; še preje pa je zasnubil Prisko. Čez šest mesecev se je kanil zopet vrniti in se poročiti.

Zaljubljenca sta si pisarila vroča pisma. Fajon je postal dolgočasen, nehal je piti, kvartati in celo za črne lepoticke se ni več menil. Vendar Priskina pisma so postajala vedno krajša in suhoparnejša. Zato je postal Fajon nervozen in nesrečen. Nekega dne pa si je vzel dopust ter odpotoval v Evropo k Priski.

Svidenje s Prisko je bilo kaj klavrno. Priznala je, da se je v času njegove odsotnosti, na prigovarjanje svojih staršev, zaročila z drugim. Seveda ji je bilo žal, toda željam svojih staršev se ne sme protiviti.

Ko je Fajon slišal te Priskine besede, je hotel zatuliti od bolečine,

toda premagal se je in z ranjenim ponosom odšel...

Težke dneve je preživljal Fajon. Vrgel se je v naročje lahkkih žensk, da bi tako pozabil Prisko. Toda, ko je bil sam je bila njegova bolečina še večja.

Končno se je Fajon informiral, kdo da je pravzaprav Priskin zaročenec. In izvedel je, da se mož piše Franc Jegulja, da je upravnik velike tovarne in eden najbogatejših mož v deželi. Iz siromaštva se je znal Jegulja povzpeti v nekaj letih v zavidno višino. Toda Fajon še ni obupal popolnoma.

Fajonu je bilo dobro znano, v kateri lokale zahajata Priska in njen zaročenec. V želji, da še enkrat vidi svojo bivšo zaročenko, je Fajon premagal svoj ponos ter neki večer odšel v najelegantnejši plesni lokal v mestu, v Kazino.

Tam je sedel za malo mizo ter si naročil pivo. Med pari, ki so se vrteli po lesketajočem parketu, je opazil tudi Prisko. Njen partner je bil gospod Jegulja, njen zaročenec. Fajon ga je kritično ocenil in moral priznati, da je lep mož, le nekoliko premajhen. Posebno njegov profil je bil naravnost klasičen. Da, profil! Kje je že neki videl ta profil?

Mladi par je plesal tox trot in vsak njun korak je bil pravi čudež na polju ritničke.

Toda profil? Kakor film je šla mimo Fajona vsa preteklost. Jegulja... Jegulja... za vruga seveda, saj to je vendar Jegulja! Ona mala brazgotina na njegovem ušesu.

— Stoj!, zagrmí po dvorani. Stoj! Ljudje vstajajo izza miz, kričijo, vprašujejo, godba utihne. Plesalci obstanejo in strmijo, tudi Priska in Jegulja. Toda ta že začuti neko roko na svoji rami. Ljudje se radovedno drenjajo okoli trojice. Priska takoj spozna svojega bivšega prijatelja, Jegulja se v zadregi čohlja za ušesom.

— Sezuj svoje čevlje! zakričj Fajon nad Jeguljo. Jegulja je postal rdeč, ko kuhan rak ter hotel z visokim glasom dati duška svoji užaljenosti. Napravi nekaj korakov po dvorani, nato široko odpre usta in prebledi kot mrlič. Samo nerazumljivo grgranje mu prihaja iz grla.

— Sezuj čevlje! Sicer —, zagrmil ponovno Fajon. In tedaj se je dogodilo nekaj tako nerazumljivega, da je celo mesto govorilo samo o tem dogodku.

(Se nadaljuje.)

Mary so ugrabili . . .

Izvirni roman „Rakete“. — Spisal Hinko H. R.

Mozes Kohn je dvignil svojo polico. Trikrat je udaril z njo ob tla, nato je za trenutek počakal.

Vrata njegove sobe so se odprla in vstopil je črni John, njegov sluga, ki ga je pripeljal s seboj iz žarke Afrike.

Kohn je namršil svoje obrvi, njegov glas je donel, kakor iz groba:

— John, zopet nisi poslušal mojega znaka, ki sem ti ga dal s palico. Dolgo me pustiš čakati.

Črncem se je globoko poklonil. Bil je udan svojemu gospodarju, vaje njegovega večnega oštevanja. To pot se je čutil tudi krivega. Stal je v drugi sobi pri oknu ter s pogledom zasledoval belo dekle, ki je šlo po ulici. Zato je preslišal prvi gospodarjev znak.

— Ako me bo kdo iskal, je nadaljeval Mozes Kohn, — odgovori, da me ni doma. Za nikogar me ni doma. Si razumel?

Črncem se je zopet samo nemo poklonil.

— Sedaj pa pojdi in točno izpolnjuj moj ukaz!

Neslišno je John izginil iz sobe — — —

Žid je počakal, da so se vrata za črncem zaprla. Nato je stopil k steni ter se dotaknil nevidnega gumba. V zidu je nastala odprtina in stopnice, ki so vodile v globino. Kohn je pritisnil na drug gumb in stopnice je razsvetlila žarka luč.

Še enkrat se je Žid ozrl okrog sebe, kakor bi se hotel prepričati, dali res ni nikogar v sobi. Nato se je hitro spustil v globino. Vrata so se za njim zopet zaprla.

* * *

Luči velemesta so zagorele. Na milijone je bilo teh luči, a še vedno premalo, da bi mogle prodreti tudi v one ozke in mračne ulice, ki so vezale daljne periferijske ulice z ulicami resničnega mesta. Po teh ulicah

je lezla tema, kakor ogromna žuželka, ki je s svojimi velikimi trepalnicami prodrla v vsak kotiček. Teh ulic se je izognil vsak pošten človek in celo stražniki so redko zšli v ta odvratni del mesta.

Ura je bila devet zvečer . . . Ulice so bile še temnejše nego po navadi, kajti nebo je bilo oblačno in pripravljalo se je k nevihti.

Po eni teh ulic se je plazil človek, oprezno tipaje okrog sebe. Hodil je tik ob hišah ter se previdno oziral okoli. Ko je došel do neke nizke hišice, je trikrat potrkal na vrata. Kmalu so se vrata odprla in nezna-

Posredujem

denar na branilne
knjižice vseh de-
narnih zavodov.
Točno in solidno
posredovanje. No-
benega predplačila.

RUDOLF ZORE

Ljubljana, Gledališka ul. 12

Telefon števil. 38-10

nec je vstopil. Vrata je za seboj hitro zaprl in na ulici je zopet zavladała tema.

Neznanec je šel po dolgem hodniku, ne da bi srečal kako živo dušo. Na koncu hodnika so bila vrata, ki jih je neznanec odprl ter vstopil v sijajno razsvetljeno dvorano. V dvorani je okrog dolge mize sedelo pet mož, ki so se živahno razgovarjali med seboj. Ko je vstopil neznanec, so vsi utihnili.

— Dober večer, možje! jih je pozdravil neznanec.

— Dober večer in sreča s teboj!, so mu odgovorili oni, kakor v zboru.

Neznanec je sedel na prazen stol poleg mize. Svojo glavo je podprl z rokami ter zamišljeno molčal. V sobi je zavladała grobna tišina. Bil je mož pri tridesetih, simpatične zunanosti in njegov obraz je razodeval nenavadno odločnost.

Naenkrat je neznanec dvignil glavo ter se ozrl po zbranih možeh. Z odločnim glasom je vprašal:

— Možje, ali se imenuje naše društvo „Pravica“?

— Imenuje se, so odgovorili odločno.

— Ali smo si postavili za cilj pomagati tistim, ki so v nesreči, nevarnosti in to ne po svoji krivdi?

— Seveda, so odgovorili.

— Sem jaz Jack, vaš glavar?

— Si, Jack, naš glavar!, se je glasil odgovor.

— In mi neomejeno zaupate?

— Popolnoma ti zaupamo, Jack!, so potrdili možje.

— Hvala vam!, je dejal Jack, ki je imel med zbranimi možmi pridevek „Pravični“. — Iskrena vam hvala za vaše besede in zaupanje. Hotel sem to slišati danes, kajti čudne stvari se godijo po svetu in naše društvo bo imelo kmalu dovolj dela. Vsak izmed vas, možje, bo moral stati na svojem mestu, omahljivca ne bo smelo bitj med nami. To sem vam povedal zato, da boste pripravljeni, ko pride naš čas.

Možje so napeto poslušali besedo svojega voditelja. Ko je ta utihnil, je vstal najstarejši izmed njih. Odločno je dejal:

— Jack, zanesi se na nas! Vsi mi, ki smo prišli nocoj sem, da slišimo tvoje besede, smo odločeni, da ti pomagamo in čeprav bi morali pri tem izgubiti svoje življenje. To sem dejal jaz. Peter Močni.

Jack se je dvignil ter krepko stisnil roko Petru, nato je podal roko tudi ostalim.

— Nocoj moram izvršiti še nekaj, je dejal Jack, — zato vas zapuščam. Mislim, da se prav v kratkem vidimo.

Zavil se je tesno v svoj plašč ter potisnil globokejšo na oči svoj klobuk.

— Na svidenje, možje!

— Lahko noč, Jack!, so mu odgovorili. Jack je stopil zopet na ulico ter hitro izginil v temno noč . . .

* * *

Doktor Bugovskij se je nervozno sprehajal po svoji sobi. Neprestano je pogledoval na veliko stensko uro, ki je visela nad njegovo pisalno mizo. Ura je kazala tričetrt na dva-

najst. Zunaj je pričelo močno deževati in po temnem nebu so švigali bliski.

— Prokleta, je dejal sam pri sebi dr. Bugovskij, — še petnajst minut manjka do polnoči. Ako ga dotlej ne bo, bom moral iti sam.

In zopet je nadaljeval svoj nerovni izprehod.

Kazalec na uri se je premaknil naprej. Manjkalo je še pet minut do polnoči. Tedaj je dr. Bugovskij skočil k obešalniku ter zagrabil svoj plašč in klobuk. Doli pred hišo je bil namreč obstal avto.

Takoj nato so se zaslišale po stopnicah stopinje in trenutek kasneje je vstopil v doktorjevo pisarno mlad človek.

— Dolgo te ni bilo Fred, ga je očitajoče pogledal dr. Bugovskij.

— Zamudil sem se, doktor, bilo je naporno in nevarno delo.

Doktor Bugovskij je bil očitavno radoveden, toda ni si upal z vprašanjem na dan. Fred se je naslajal na doktorjevi radovednosti in nerovnosti.

— Težko je šlo, mladenka se je branila...

Doktor je komaj krotil svoje razburjenje, še vedno se ni upal staviti ono vprašanje, ki naj mu prinese ugoden odgovor.

Fred je nadaljeval:

— Mladenka je neobičajno močna in pogumna. Do zadnjega se je upirala in šele, ko sem ji potisnil v usta kloroformiran robec, se je nezavestna zgrudila.

— In potem?, je vprašal doktor.

— Potem? No potem je šlo vse tako, kot smo se dogovorili.

Zadovoljen smehljal je zaigral doktorju okrog ustnic.

— Dobro je tako, Fred, upam, da se nam naš načrt posreči. Toda sedaj pa hitro, ura je že precej čez polnoči.

Oba sta planila po stopnicah ter sedla v avto, ki je stal pred hišo. Rezko je zabučal motor in avto je v divjem tempu zdrčal v noč.

* * *

Visoko gori nad velemestom, na nekaki vzpetini, ki je sličila nizkemu hribu, se je dvigala ogromna palača Rosenfische, moža, pred katerim so trepetale vlade cele Evrope.

Ta mož je imel deset kilometrov od mesta ogromne tovarne, v katerih se je delalo noč in dan.

Petdesettisoč delavcev, kemikov in inženirjev, se je noč in dan trudilo, da iznajde najbolj strupene pline, da napravi najhujše orožje, ki naj v slučaju vojne pogubi človeštvo. Rosenfisch je izdeloval najbolj precizne samokrese, ki so streljali na bajno daljavo, izdeloval je topove, ki so bili v stanu v par urah izpremeniti cel svet v kup razvalin, izdeloval je pline, ki so grozili pomesti z zemeljske oble vsako živo bitje.

Gospodar vse te ogromne armade delavstva in vseh teh ubijajočih izdelkov, je bil Rosenfisch, petdesetletni starec.

Da, starec, kajti predno si je nakopal ogromno bogastvo, predno je mogel zapovedovati velikanski armadi svojih nastavlencev, je moral prebdeni mnogo noči. In one noči, ko je slonel sklonjen nad načrti, ki so pomenili zanj bogastvo, so mu pustile sledove na obrazu. Postaral se je preje, nego se postarajo drugi in njegovo telo se je upognilo preje, nego bi to zahtevala leta njegove starosti.

Toda prečute noči niso bile zaman. Rosenfisch si je pridobil bajno bogastvo. Morda niti sam ni vedel, kako bogat je, kajti vse njegovo življenje je potekalo v njegovi tovarni, kjer je še sedaj, ves upognjen in utrujen po deset ur dnevno presedel v svoji pisarni, obkoljen od štaba svojih kemikov in inženirjev ter pro-

obrazu, je spravljal v svoje tresorje naročila, ki so pomenila zanj nov milijonski dobiček.

Ta mož, ki je z eno samo besedo lahko sprožil vojno, je med svojimi strupi in jeklenimi topovi sam postal trd. Že zdavnaj je ojeklenelo njegovo srce, bil je trd in nedostopen. Še bolj je postal trd, ko mu je umrla njegova žena. In to je bilo pred osemnajstimi leti, ko mu je podarila hčer.

In Mary je bila edini solnčni žarek v življenju mogočnega Rosenfische. Ona edina je videla včasih smehljal na njegovem licu in ta smehljal je bil njej edina nagrada za one dneve, ko je tudi ona morala prenašati čemernost svojega očeta. Rosenfisch je ljubil svojo hčer, v kolikor je bilo njegovo srce sploh zmožno ljubezni. Ljubil jo je po svoje in Mary je razumela to ljubezen. Bila je njegov ponos. V vsem mu je bila slična: bila je močne in neupogljive volje, zanimala se je za vse, kar je zanimalo njega, le lepoto in nežnost je podedovala po materi.

Zato je Rosenfisch zgradil ogromno palačo nad mestom. Ta palača je bila samo zanj in za Mary. Sem gori ni prodiral hrup mesta, sem niso prihajali poslanci držav z naročili, tu gori ni bilo ropota strojev ne tuljenja siren. Le na enem koncu palače je bila pisarna in tukaj je često Rosenfisch sanjal o svojih bodočih načrtih, včasih tudi sprejel kak prav zaupen obisk, ali pa sedeč po cele ure v svojem naslanjaču čakal, da pride spavec na njegove trudne oči.

(Se nadaljuje.)

Beleške.

Dne 30. nov. je Nj. vis knez-namestnik Pavle v Londonu sprejel v avdijenci predsednika angleške vlade Ramsaya Macdonalda.

*

V Budimpešti so 30. nov. madžarski dijaki demonstrirali proti Jugoslaviji. Demonstracije so pokazale kako slabo vest ima Madžarska.

*

V Egiptu je bil izvršen državni udar.

*

Vsa Jugoslavija je letos praznovala 1. december brez bučnih prireditvev, zato pa tembolj dostojno. Tu-

Za obilen obisk se priporoča

gostilna pri Mirkotu

v Mostah, Tovarniška ulica 11

Tam se točijo najboljša vina
po nizki ceni.

učeval najnovejše načrte. Kajti on še ni bil zadovoljen, še je hotel dati človeštvu orožja in dosedanje orožje se mu je dozdevalo še vse premalo strašno.

Vsaki dan je ta mož sprejemal odposlance raznih držav; ne da bi se le malo ganila mišica na njegovem

di vse zavezniške države so proslavile naš narodni praznik.

*

V Ljubljani se je vršil v nedeljo velik manifestacijski zbor obrtnikov.

*

Naš zunanji minister g. Jevtič je odpotoval 2. t. m. v Ženevo, da prisostvuje sejam Društva narodov.

*

V Ljubljani se je vršil 1. decembra sijajno uspeli tradicionalni novinarski koncert.

*

V soboto zvečer je doslej neznan zločinec pobil in oropal v Soteski št. 6 sredi Ljubljane 55 letno upokoženko Josipino Kalanovo.

*

V Mostah pri Ljubljani so na praznik uedinjenja ob gasilskem domu svečano vsadili spominsko lipo.

Samostan Meteora.

Dostop k samostanu je mogoč le po smrtno nevarnih potih.

Na severozapadni strani Tesalije v Grčiji se vzpenjajo proti nebu strahotne pečine. Te pečine, ki izgledajo kakor ogromni stolpi, so polne pre-

padov. Na vrhovih teh pečin pa se nahajajo razni grški samostani. Ljudje so krstili te samostane in jim pravijo „Meteora“. Časi, ko so ti samostani cveteli v bogastvu, so že zdavnaj minili. Spomini na te čase so se ohranili le še v zanimivih bizantinskih podobah in svetih slikah, ki se nahajajo še danes v posesti obubožanih menihov.

Naše slike nam kažejo enega izmed samostanov Meteora, ki je zgrajen na visoki pečini, da se je mogel

Eden izmed petih menihov, ki prebivajo še danes v samostanu.

Po jekleni žici k samostanu...

obraniti roparskih tolpe, ki so koncem srednjega veka še vedno nadlegovale Grčijo. Druga slika nam predstavlja nekega novinarja, ki ga menihi po jekleni žici vlečejo v samostan. Ta pot je seveda smrtno nevarna. Obstojta sicer še ena pot, ki pa tudi ni dosti varnejša. Iz samostana do vznožja pečin je napravljena lestva, čije klini pa so na več mestih že prepereli tako, da človek kaj lahko strmoglavi v globino. Tretja slika nam kaže enega izmed petih menihov, ki prebivajo še danes v nekoč velikem in bogatem samostanu.

Samostan „Meteora“.

Po tragični smrti našega Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja so oči vsega sveta uprte v našo državo in njenega poglavarja Nj. Vel. Kralja Petra II. Kakor znano je naš kralj star šele 11 let. V zvezi s tem je gotovo zanimivo pogledati, katere države so imele tako mlade vladarje.

Na Angleškem je po smrti Henrika VIII. zasedel prestol njegov 10 letni sin Edvard VI. Ta kralj je umrl še pred svojo polnoletnostjo. Z njim je izumrla tudi dinastija Tudor.

V Franciji je zasedel prestol po smrti svojega brata Franca II. komaj 10 letni Karl IX. V njegovem imenu je vladala njegova mati Katarina Medici. Karl IX. je znan po tem, da se je za časa njegovega vladanja izvršila znana „Bartolomejska noč“.

V Rusiji sta bila Ivan V. in Peter Veliki oba še mladoletna oklicana za carja. Tudi Ivan VI. in Pavel I. sta morala še mladoletna prevzeti odgovorno vladarsko breme.

Na Španskem je postala Izabela II. s tretjim letom svoje starosti kraljica. Zadnji španski kralj Alfonz XIII. je bil rojen šele po smrti svojega očeta in je s 16. letom zasedel prestol.

Milan I., prvi kralj Srbije je bil star komaj 14 let, ko je zasedel prestol.

Holandska kraljica Vilhelmina je bila stara 10 let, ko je umrl njen oče.

Tudi v najnovejši preteklosti je bil otrok proglašen kraljem. To je bil šestletni Mihael rumunski, ki je bil kralj do povratka svojega očeta.

Danes je torej naš Kralj najmlajši vladar v Evropi.

Lepotice pri Eskimih.

Tudi pri Eskimih niso redke lepe ženske.

Da so tudi pri Eskimih lepe ženske, prave lepoticke, vidimo po tem, ako spoznamo roman lepe Eskimke iz rodu Kopper-Eskimov. To dekle je bilo staro komaj 14 let, ko se je poročilo z Eskimom Aivaligakom. Mladi in življenja polni mož se ni mogel vživeti v otroške zahteve svoje mlade žene; tako je prišlo kaj kmalu do ločitve Eskimo-lepoticke. Ali ni bila to samo otroška trma, da je sploh prišlo do tega zakona? Bilo je to dvomljivo, kajti ločenka se je že po nekaj tednih ponovno poročila z ločenim Kikpakom. In bila je — za kratek čas — njegova žena. Nekega večera je mlada žena sama posetila neko zabavo. Ko se je vračala, jo je napadel neki moški ter jo zlorabil; to zločinstvo je prineslo prve nerazsporazume v ta zakon. In prišlo je kmalu do ločitve. Lepota mlade Eskimske žene je postala že legendarna. In ni trajalo dolgo do naslednjega; on se je imenoval Tadjuk in je bil trgovec z kozuhovino. Postal je tretji mož lepoticke. Otroek iz tega zakona je bil rojen šele po očetovi smrti! Tadjuk se je namreč smrtno ponesrečil še pred rojstvom svojega sina.

Naslednji mož Eskimo-lepoticke je bil Italijan, ameriški državljani Vilijam Bezona. Tudi v tem zakonu se je rodil otrok, ki je prišel na svet v Chikagu, kjer sta se naselila Bezona in njegova lepa žena. Mlada Eskimo-lepoticca se je tam naučila angleškega jezika, modernih plesov in luksuza v lemešta. Gospodarska kriza v Ame-

riki je privedla Bezono na beraško palico; moral je zapustiti Chikago ter se nadejal, da bo v domovini svoje žene dosegel s svojo trgovino več uspeha. Toda njegova smrt je prekrizala te namene.

Eskimi so se izogibali svoje rojakinje, ker so jo smatrali za čarovnico. Neki odpuščeni kaznjeneec, Ikalupkiak, je poročil mlado vdovo. Premotila ga je njena lepota. Ikalupkiak je rehabilitiral glas mlade žene. Toda bolezen ga je iztrgala iz njenega naročja. Naslednji njen mož je bil neki Rus iz ugledne rodbine, toda njegov značaj se ni prilegal značaju 22 letne žene. Zakon se je kmalu razbil. Naslednji je bil zopet Rus. Nekega dne ga je našla napol zmrzlega v bližini svoje hiše; odnesla ga je v svoje toplo stanovanje. Tam je Rus okreval in poročil je svojo rešiteljico. Ta zakon je bil najkrajši med devetimi zakoni mlade Eskimo-žene. Kmalu se je dognilo, da je ta Rus — blazen. Deseti mož je bil Bill Storr. On in njegova Eskimo-žena, ki mu je podarila sina, sta srečna in oba upata, da bo ta sreča trajala dolgo. Mlada žena mu je mnogo priznala iz svoje preteklosti — toda vsega gotovo ne. In končno: zakaj ne bi mogla tako znana 25 letna Eskimo-lepoticca osrečiti tako zaljubljenega moža?

Amater.

— Beer —

Kriza je! Kljub temu pa ne smemo izgubiti veselja do življenja in do vsega kar je z njim v zvezi. Med sredstva, ki nam delajo življenje znošnejše prištevamo gotovo glasbo. Toda kje dobiti potrebni denar za nabavo dragih instrumentov? Glavo pokonci! Napravimo si sami z majhnimi stroški fine koncertne citre in zaigrali bomo nanje, da bo veselje! Lahko jih poklonite tudi svojemu prijatelju, bogme vesel jih bo, saj stanejo kupljene v trgovini najmanj Din 1000.—. Vas pa bodo stale komaj Din 180.— in še veselje imate s svojim lastnim izdelkom. V današnji in prihodnjih številkih našega lista Vam bomo podali navodilo za izdelavo citre, ako pa Vam ne bo kaj jasnega,

se obrnite za pojasnilo na našo upravo. Kdor bo prvi izdelal citre izmed naših čitateljev, bomo prinesli njegovo sliko v našem listu. Na delo amaterji!

Predvsem morate imeti šablono (vzorec), brez katere ni mogoče delati. Isto dobite v naši upravi za Din 25.— (Kdor plača naročnino za list za pol leta v naprej, dobi šablono **brezplačno.**) Orodje, ki ga potrebujemo je sledeče: **Strgulo** (to je kos jeklene pločevine, ki jo dobite v vsaki trgovini z železnino za 6 dinarjev). **Ognilo** (kos jeklene palice), ki jo dobite v trgovini z železnino. Strgulo nabrusite takole: Položite jo na rob mize ter potegnite z ognilom poševno po vseh štirih robovih. Ako pa je strgula popolnoma topa, tedaj parkrat potegnemo po njenih robovih z pilo, nato z ognilom, pa zopet s pilo i. t. d. **Dleto 20 mm, žagico izrezovalko**, to je žagica, ki se jo rabi za rezlanje. To je glavno orodje, ostale malenkosti bomo opisovali sproti.

Nabavimo si smrekov les (desko), ki naj bo debela 3 mm. Ako ne dobite tako širokega kosa, ga lahko zlepite iz dveh kosov. S strgulo desko temeljito na obeh straneh očistimo. Ko je to gotovo vzamemo šablono, jo položimo na desko ter zarišemo ob njej s svinčnikom. Nato z žago izrežemo sliko, toda ne po risu, ampak ob črtah (5 mm vstran). Čemu je to potrebno, bomo videli kasneje.

(Se nadaljuje v 2. številki)

Zvočni tednik — detektiv.

Madridska policija zaman išče neko tolpo ponarejevalcev čekov, ki je neko madridsko banko ogoljufala za skoro pol milijona peset. Pet čekov so vnovčili, podpisani so bili od markize Villapadierna; pri natančnejši preiskavi podpisov pa se je dognalo, da so mojstersko ponarejeni. Po tem zločinu velikega stila, je poteklo že več mesecev. Nekega večera pa je prihitel na madridsko policijsko direkcijo neki gospod ter javil, da je videl enega izmed ponarejevalcev čekov v kinu. Policija mu je dala na razpolago pet detektivov — in vseh

šest mož se je brž podalo v kino. Med potjo je mož policiji povedal, da je blagajnik dotične banke in je enega izmed zločincev pravkar videl v kinu. Policisti so bili prepričani, da bodo zločinca v par minutah imeli v svojih rokah. Toda blagajnik je videl možakarja, ki ga je smatral za ponarejevalca, v zvočnem tedniku, ki je prikazoval neko dirko. Po končani kino pred-

Prepričajte se in boste videli, da kupite vse vrste manufakturnega in modnega blaga najboljše vrste najceneje samo

„Pri Zvonu“
manufakturna in modna trgovina
Ivan Strojanišek, Ljubljana
Pred Škofijo št. 21
poleg magistrata (rotovža).

stavi, so morali tednik še enkrat predvajati za policijo. Pri sceni, kjer se je videl osumljenec, so film zaplenili; policija je v osumljencu spoznala že dolgo iskanega zločinca. Tega bodo sedaj izsledili ter vtaknili pod ključ. Tako se je filmski tednik obnesel kot detektiv.

Za naše gospodinje.

Jabolčni zavitek iz starega kruha.

Vzemi dva dneva star kruh in ga nareži na tenke rezine, katere namoči v mleko in polagaj v model namazan s surovim maslom. Ko imaš položeno eno vrsto kruha, natreši naribana jabolka, potresi s cimetom, limonovimi lupinami, sladkorjem ter zrezano vanilijo. Nato položi zopet vrsto kruha, potresi jabolka i. t. d. To pokrij zopet s kruhom, dokler ni model poln. Na vrhu namaži z rumenjacom in peči pri slabem ognju $\frac{3}{4}$ ure.

Naše zdravje.

V sedanjem času je najbolj aktualna bolezen angina. Zato hočemo to bolezen pogledati pobližje.

Pod angino razumemo notranjo oteklino grla, oteklino mandeljev, vnetje goltanca. Največkrat je znak angine splošna nerazpoloženost, pri mlajših ljudeh tudi velika vročina, glavobol, pomanjkanje apetita in težko požiranje.

Mandelja ležita kot dva debela vozla na obeh straneh goltanca, eden je malo otečen in povzroča bolečine. Ako odrasli ali otroci tožijo o bolečinah v grlu, pritisnemo jezik z žličko navzdol, skrbimo za svetlobo in dobro pregledamo goltanec. Ako je samo pordečen, tedaj je to samo vnetje goltanca, ki je često v zvezi z nahodom. Ako težko požiramo in nam srce zelo bije, tedaj nastane oteklina mandeljev in nastane gnojenje; ako so zelo otekli in rdeči, tedaj je to angina.

Ta bolezen traja štiri do osem dni in je lahko združena z večjimi težavami. Ko opazimo, da težko požiramo vzamemo takoj nožno kopel, seveda toplo ali pa popolno kopel, pri kateri moramo vodo segreti od 37° do 42° C. Nato se zavijemo v suho brisačo, se toplo odenemo ter prepotimo. Oni pa, ki trpijo na srčni napaki, ne smejo postopati po tem načinu. Ko smo se tako dve uri potili se operemo s hladno vodo. Hladne obkladke na vratu moramo menjati vsako uro, ako je bolnik zaprt se poskrbi za izpraznjenje črevesa. Vsako jutro se oblijemo najprej z vodo segreto na 40° in nato na 25° , se do suhega obrišemo in ležemo nazaj v posteljo. Uživa naj bolnik le hladen jabolčni kompot, malinovec in mlačno juho, nikakor pa ne jedi, ki vznemirjajo. Po možnosti naj bo v sobi vedno enaka temperatura, pri tem pa ne sme trpeti čisti zrak v sobi.

Tat, kot detektiv.

Kakor poročajo z Dunaja, je bil pri neki tvrdki uslužben 15 letni Ervin Weiss. Ervin bi bil še danes gotovo poštenjak, ko bi ne imel starejšega brata 19 letnega Riharda. Ta je bil delomrznež, obenem pa strasten kvartopirc. Ker ni vedel kako bi prišel do denarja, je

prišel nagovarjati svojega brata Ervina, naj ukrade pri svoji tvrdki kos blaga. Ervin se je spočetka branil, toda končno se je udal in res prinesel svojemu bratu kos blaga. Blago je bilo kaj hitro prodano, pa tudi zaigrano. Ervin je na prigovarjanje svojega brata ponovno segel po lastnini svojega gospodarja. To se je ponavljalo vedno bolj pogosto in Ervin je postal po-

Mleko
in mlečne izdelke
dobite vedno sveže v mlekarni
Moste, Tovarniška 11
Kruh in slaščice

gumen. Ščasoma jima je ta kupčija pričela tako cveteti, da nista več sama zmogla razpečavanje blaga. Zato se je pričel Rihard ozirati po primernem pomočniku. Kmalu ga je našel v osebi 21 letnega Leopolda Horvata. Toda Horvat je prišel kmalu do prepričanja, da bi mogel to „podjetje“ tudi sam voditi. Dogovoril se je s svojim prijateljem Francem in takoj sta se podala na delo.

Horvat je vedel, da bo Ervin ukradel celo balo sukna, kakih 100 m. To blago je hotel imeti Horvat zase. Njegov prijatelj France je počakal Ervina in ko je ta privlekel na dogovorjeni kraj ukraden blago, je stopil k njemu ter mu napovedal „aretacijo“, češ da je detektiv. Seveda se je Ervin spustil v beg, pusteč blago v rokah zdevnega detektiva. Horvat in France sta se smejala v pest obema bratoma Ervinu in Rihardu. Toda njuno veselje ni trajalo dolgo. Lepega dne sta prišla k Horvatu in Francetu „prava“ detektiva in ju povabila na policijo. Tam sta našla tudi že oba brata. Sedaj čakajo vsi štirje na zaslužen kazni, kajti tvrdka je bila oškodovana za približno 80.000 dinarjev.

Tvrdka **DRAGO FRANZ, Ljubljana - Stari trg** nudi barve - lake i. t. d. najugodneje

Bik — srednji napadalec pri nogometni tekmi.

To se je zgodilo v Appenzellu. Ravno se je vršila neka prijateljska nogometna tekma. Igralci so z velikansko vnemo podili žogo po igrišču. Zato niso opazili, da je ograjo igrišča preskočil mogočen bik in se hitro bližal zelenemu polju. Bik je preganjal prestrašene igrače s sodnikom vred z igrišča in sam zavladal na njem. Da bi to svoje vladanje tudi dokazal — je zadrvel proti голу — ga podrl ter iskal ponovno točko, ki bi jo napadel. Toda golova mreža je sprečila bika v tej nameri. Zaman se je bik boril z mrežo. Zato se je podal zopet na sredino igrišča, kjer se je umiril ter se pričel mirno pasti. Ko je prihitel bikov lastnik, ga je popolnoma z lahkoto odpeljal domov. Nato se je prekinjena tekma zopet nadaljevala.

Raketin humor.

Idealist.

Bodoči tast: — Tukaj imate 150.000 dinarjev in osrečite mojo hčerko!

Bodoči zet: — Takoj, takoj, prosim, samo da preštejem denar.

Med prijateljicami.

— Kdo je oni lepi mladi gospod?

— To je oče mojega otroka.

— A oni drugi, ki govori z njim?

— To je moj mož!

To ne, ali...

— Prosim té, ali mora biti vsaka gospa mama?

— Ne, to ne, ali če že hočeš vedeti, potem si dobro zapomni: Vsaka mama mora skrbeti, da postane gospa.

Poslednja želja.

Zdravnik: Ne morem vam še dalje tajiti: vaše stanje je tako resno, da morate biti pripravljeni na vse. Ali hočete morda še koga videti?

Bolnik: Seveda, drugega zdravnika!

Ne razume.

Ona: Neverjetno, koliko poznam idijotov.

On: Tako? Pa si mi prisegla, da sem jaz tvoj edini prijatelj.

Času primerno.

Stražnik (pijanec, ki se maje): Kaj pa delate?

Pijanec: Poskušam stabilizacijo, toda brez uspeha.

V dvajsetem stoletju.

— Kaj ne, da je vaš mož umrl neravne smrti?

— Da, povozil ga je avtomobil!

Vzrok.

Duhovnik v kaznilnici: No, dragi sinko, kaj pa je vas privedlo semkaj?

Kaznjenec: Slišal sem prečastiti, da tako izborno pridigate.

KRIŽANKA ŠT. 1.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	11	12	13
14	15	18	19	24	25
20	21	22	23	28	29
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
					Edor

Pomen besed:

Vodoravno: 1. Vladar. 7. Pes. 8. vstavi 1A. 4. kem. prvina. 11. razjeda železo. 21. pritok Donave. 31. rak brez klešč. 18. številka. 25. pogojnik. 28. obrtnik. 38. pesniška oblika. 41. pritrdilnica.

Navpično: 1. mesto v Ameriki. 2. predplačilo. 3. Zemljepisni pojem. 4. kratica za mlajši. 5. del voza. 6. država v Evropi. 26. lesena posoda. 21. reka v Jugoslaviji. 23. strup. 29. žensko ime.

Pravilno rešitev križanke št. 1. priobčimo v 3. številki. Rešitve sprejemamo samo do 12. t. m.

Kdor pravilno reši 10 križank in nam doloži rešitve da razpisanega roka, bo prejel lepo darilo, ki ga objavimo kasneje.

Pazite torej na naših 10. številki!

Tu odrežite!

Naročilnica.

Naročam tednik „RAKETA“, ki mi ga pošiljajte na moj naslov:

Naročnino Din 4.— mesečno bom poravnal, ko prejmem položnico.

Podpis:

Natančen naslov:

Upravi tednika „RAKETA“, Ljubljana - Moste, Tovarniška ulica 11.

Tu odrežite!